

Spotkanie „Stulecie bieżęństwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

„3 maja 1915 roku wojska niemieckie przerywa linię frontu i szybko posuwa się na wschód. Armia rosyjska przyjmuje taktykę spalanej ziemi: z pozostawianych terenów wygania ludność a majątek przejmują lub niszczy. Apogeum bieżęństwa przypada na okres od wiosny do jesieni 1915 roku. Miliony mieszkańców zachodnich guberni Imperium Rosyjskiego w panice i chaosie ruszają w głąb kraju. Droga trwa wiele miesięcy i pochłania mnóstwo ofiar”.

<http://biezenstwo.pl/>

Wydarzenia te miały miejsce 100 lat temu, jednak wciąż pozostają nieodkrytą kartą historii naszego regionu. Aby przybliżyć temat uchodźstwa z terenów ówczesnej Generalnej Guberni, w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego zorganizowano spotkanie „Stulecie bieżęństwa”. Pierwszą prelegentką była Pani Joanna Sapieżyńska, nauczycielka Zespołu Szkół Zawodowych w Hajnówce, inicjatorka licznych badań historycznych, opracowań na temat naszego regionu. W czasie wykładu zebrani mieli możliwość poznania najważniejszych faktów historycznych związanych z bieżęństwem, m.in. jego etapy, instytucje wspierające przesiedleńców, drogi ewakuacji, racje żywnościowe. Poruszono często przemilczane kwestie zagubionych dzieci, kanibalizmu, niechęci ludności lokalnej, powrotów z bieżęństwa „na kamień”. Zebraną publiczność interesowały następstwa dla naszego regionu wynikające z przesiedleń, m.in. zniszczenie podwalin więzi rodzinnych, zmiana krajobrazu kulturowego. Uchodźcy wracający w rodzinne strony przywieźli ze sobą nowe potrawy, stroje, zwyczaje. Rodziny, które reemigrowały, przez wiele kolejnych lat nosiły na sobie piętno bieżęństwa, po raz kolejny rozpoczynały życie na nowo, a przy tym często postrzegano je jako „element wrogi”, stąd stały się pod nadzorem władz. Nastąpiło także przemieszanie się narodowości, wiele młodych osób zawierało związki małżeńskie na uchodźstwie z ludnością miejscową.

Przedstawione przez Panią Joannę fakty historyczne znalazły odbicie w publikacji Barbary Goralczuk „Nadzieja aż po horyzont”, drugiej prelegentki spotkania. Powieść jej autorstwa jest odzwierciedleniem opowieści snutej przez babcię, którą to uczyniła główną bohaterką książki. Jak wyznała autorka, ta historia „żyła w niej całe życie”, wspomnienia babci towarzyszyły jej od najmłodszych lat i czekały, aż znajdzie odpowiednią formę aby jak najlepiej opisać traumatyczne losy rodziny.

Powieść Goralczuk okazuje bieżęństwo z perspektywy życia jednej rodziny, składającej się z małżeństwa i dwojga z pięciorga ich dzieci. Na jej kartach wędrujemy z Filipiakami z podlaskiej wsi Mokre, przez Kazań zwany przez nich „miastem cudów”, góry Uralu, Czelabińsk, Rostowo nad Donem, aż wreszcie w drodze powrotnej do domu.

Na koniec spotkania autorka zapowiedziała, że za rok będzie można poznać dalsze dzieje rodziny z Mokrego.

Spotkanie było pretekstem do ciekawej i długiej rozmowy, w trakcie której zebrana publiczność dzieliła się wspomnieniami swoich przodków, których także dotknęło bieżęństwo.

Zachęcamy do lektury książki Pani Barbary Goralczuk, jest ona dostępna w naszej bibliotece!

Barbara Frankowska

Spotkanie „Stulecie bieżęństwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Spotkanie „Stulecie bieżęństwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Spotkanie „Stulecie bieżęństwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Spotkanie „Stulecie bieżęństwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Spotkanie „Stulecie bieżęstwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Image not found or type unknown

Spotkanie „Stulecie bieżęstwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Image not found or type unknown

Spotkanie „Stulecie bieżęstwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Image not found or type unknown

Spotkanie „Stulecie bieżęstwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Image not found or type unknown

Spotkanie „Stulecie bieżęstwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Image not found or type unknown

Spotkanie „Stulecie bieżęstwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Image not found or type unknown

Spotkanie „Stulecie bieżęstwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Image not found or type unknown

Spotkanie „Stulecie bieżęstwa” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tadeusza Rakowieckiego

Image not found or type unknown